

som Banen til Helsingør, som det er at vente, vil stille sig fordeelagtigt, saa ligger det jo klart for, at naar der ikke er betinget nogen Andeel i Overstydet for Statskassen, vil det medføre en forøget Vanskelighed ved at opnaae en Overeenskomst om at faae samtlige Baner under eet Driftssystem, og dertil maae vi nødvendigviis engang komme. — Jeg tør antage, at den Omstændighed, at dette Forslag er stillet, ikke vil forhindre det hele Anlægs Fremme, thi hvis alle de Calculer, der ere gjorte, hvile paa en saa løs Grund, at Selskabet ikke, naar dette Forslag bliver antaget, tør indlade sig paa at overtage den helsingørskke Bane, saa forekommer det mig, at der heller ikke lettelig uden dette Forslags Vedtagelse vil være Haab om, at det kjøbenhavn - kørsørskke Selskab vil overtage Foretagendet, og hvis saa er, bliver det jo i og for sig ligegyldigt, enten Forslaget staaer der eller ikke. Hvis Banen imidlertid virkelig vil give saa gode Indtægter, som der er calculeret, saa kan jeg ikke indsee, at Vedtagelsen af Endringsforslaget kan være nogen Hindring for, at Selskabet kan gaae ind paa at slutte Contracten.

Indenrigsministeren ad interim:

Det vilde være i høi Grad interessant for mig at lære de Calculer at kjende, som den ærede sidste Taler beraabte sig paa, og som have foranlediget ham til at deeltage i at stille Forslaget under Nr. 2; mig ere de aldeles ubekjendte. Jeg kjender en Calculer over et Anlæg til Dyrehaven, men andre Calculer ere paa ingen Maade anstillede saaledes, at man kan tage noget som helst Hensyn dertil, og det er mig derfor uforklarligt, hvorledes den ærede Rigsdagsmand kan paaberaabe sig disse Calculer, der, som sagt, idetmindste ikke eksistere for mig. Det er jo ikke engang bestemt, hvorledes Baneretningen skal være, og Omkostningerne ved Anlægget kunne jo saaledes heller ikke være bestemte. Den ærede Rigsdagsmand bemærkede, at det, hvis denne Bane gav stort Overskud, vilde være vanskeligt at forandre Driftsherre, men det forekommer mig dog at være en forunderlig Forestilling; thi det er naturligt, at naar en Bane betaler sig godt, kan man give en større Godtgørelse; betaler den sig slet, kan man kun give en ringere. Den ærede Rigsdagsmand for-

venter et saa stort Overskud, at det skulde forhindre en Overeenskomst om, at een Mand overtog det Hele, men derved gaaer han jo ud fra en urigtig Forudsætning, thi Betingelserne vilde jo altid blive enten byrdefulde eller fordeelagtige, alt eftersom Banen giver større eller mindre Udbytte, og det kan altsaa ikke komme i Betragtning. Den ærede Rigsdagsmand har endelig sagt, at naar man ikke kunde gaae ind paa det, der indeholdes i dette Forslag, vilde man heller ikke kunne gaae ind paa Sagen uden det, men det er jo Noget, der er meget vanskeligt at sige. Jeg anseer det ikke for afgjort, at Selskabet uden dette Tillæg vil kunne gaae ind derpaa, men jeg anseer det rigtignok som aldeles afgjort, at det med dette Tillæg ikke gaaer ind derpaa. Efter hvad jeg nu hører af den første af Forslagsstillerne (Gad), gaaer Forslaget endog langt videre, end jeg havde ventet; for at faae Tilladelse til at anlægge denne Bane skal Selskabet nemlig ogsaa eventuelt opoffre, hvad der kunde tjenes paa den kjøbenhavn - kørsørskke Jernbane, men det er virkelig at stille saa ubillige Forlangender, at man aldeles ikke kan vente, at Noget gaaer ind derpaa. At vedtage det stillede Endringsforslag falder efter min fuldkomne Overbeviisning aldeles sammen med at stemme imod hele Loven, og det forekommer mig at være ubilligt, at man vil gjøre saa store Vanskeligheder med Hensyn til disse Egne, der jo dog ogsaa høre til Landet og have det samme Krav som andre Egne paa at komme i Betragtning. Jeg troer ikke, at der vil være forbundet store Opoffrelser med denne Sag; jeg antager, at de Beløb, hvorom der er Tale, nok vilde blive tilbagebetalte inden den Tid, der er fastsat; men det kan ikke nytte at ville stille Betingelser, som man er overbevist om ikke kunne blive antagne. Dette Foretagende har jo i lang Tid været udbudt, idet der har været givet Tilladelse til at udføre det, men den er ikke bleven afbenyttet, skjøndt jeg er overbevist om, at saa dygtige Kræfter have interesseret sig derfor, at hvis det kunde skee ved et særligt Selskab, uden at Staten interesserede sig derfor, vilde det være skeet. Efter at vi nu have gjort denne Erfaring, forekommer det mig, at naar vi kunne faae Banen paa de Betingelser, som det ved anden Behand-